

Wypis z Ksiąg Szlacheckich Gubernii Litto-Wileńskiej Wywodu Familii Urodzonych

Roku tysiąc osmset dwadziestego dziewiątego
Miesiąca wrzesnia dwadziestego dnia

Przed nami Stanisławem Jasińskim Wileńskim Powiatowym Marszałkiem pełniącym urząd Gubernskiego Kawalerem orderu S. Jana Jerozolimskiego, przydującym i Deputatami z Powiatów: Wileńskiego Kazimierzem Walentynowiczem, Oszmianskiego Alojzym Sławińskim, Wiłkomierskiego Michałem Lisickim i Szawelskiego Hipolitem Tyszkiewiczem do przyjmowania i roztrząsania wywodów Szlacheckich obranymi, złożony został przy prośbie przez Urodzonego Wincentego Salmonowicza b. Sędziego Ziemskiego Brasławskiego podaney wywod rodowitości Szlacheckiey familij Urodzonych Salmonowiczow /:herbu Szaszor:/ z którego się okazało, że familija Salmonowiczow zaszczycoma od naydawniejszych czasow dostojnością Szlachecką piastowała rozmaite urzęda tey prerogatywie właściwe, posiadała dobra ziemskie, i używała herbu Szaszor który podług opisanja Kronikarza X. Gaspra Niesieckiego w tomie III. na stronie 479 umieszczonego następnego iest kształtu „Ma być orzeł czerwony w polu białem, zrościagnionemi skrzydłami, nogami i ogonem, ale bez głowy, a zamiast iey niektórzy kładą gwiazdę złotą, inni nic, na helmie pięć piór strusich” że wywodzący się

str. 2

wywodzący się teraz dla zapisania dawnych dokumentów niemogąc wyświecić wyższej procedencyi, zaczynają dowodzenie rodowitości Szlacheckiey swojey od Prapradziada Jana Salmonowicza skarbnika pow. Brasławskiego który wespół z małżonką swoją Maryanną z domu Szostakowską posiadał dziedzictwem nabyte przez się dobra ziemskie Niebiernica alias Achrymowszczyzna zwane w Powiecie Brasławskim położone, iak to dowiodły 1°) Intromissya Woznieńska do teyże majątności w skutek prawa wieczysto przedaznego od Jana Kazimierza i Katarzyny z Szostakowskich Kombarow małżonkow Łowczych pttu Brasławskiego pomienionemu Janowi i małżące iego Salmonowiczom na czwartą część żeczonych dóbr z czterema poddanymi 1668. Junij 4. czyniona, a tegoż roku 8bra 3. w Ziemstwie Brasławskim zeznana. 2°) Prawo wieczysto przedazne od Andrzeia i Ewy z Tołoczkw Kosińskich także na części wyrażoney majątności Niebiernicy alias Achremowicz temuż Janowi i Maryannie z Szostakowskich Salmonowiczom w roku 1681. Maia 11. wydane, a 1682. 8bra 5. w Ziemstwie Brasławskim Przyznane tenże Jan Salmonowicz że zostawił po sobie successorami majątnosci Niebiernicy alias Achrymowicz synow czterech: Jakóba, Jozefa, Jana i Piotra zapewnił otem zapis wieczysto darowny od Jakóba Janowicza i Reginy z Zawadzkich Salmonowiczow synom brata stryjecznego Michała Salmonowicza: Alexandrowi, Andrzejowi, Kasprowi, Michałowi i Jerzemu Salmonowiczom na połowę majątności Niebiernicy alias Achrymowicz w r. 1730 Augusta 21. dnia wydany, a tegoż roku 8bra 6. dnia w Ziemstwie Brasławskim przyznany, z którego widać iż pomieniona majątność Niebiernica czyli Achremowicze po Janie Salmonowiczu Skarbniku Brasławskim na czterech synow iego: Jakóba, Józefa, Jana i Piotra Salmonowiczow drogą naturalney sukcesyi spadła, po zeyściu z nich Jana i Piotra, dostała się w rownym podziale pozostałym dwóm braciom Jakóbowi i Józefowi synom Jana Salmonowiczom, oraz kwitacya od X. Konstantego Jozefata Bułhaka Archimandryty Brasławsk z odebrania summy testamentem Jana Salmonowicza Skarbn.

str. 3

Skarbnika Brasławskiego na Kościół Brasławski ligowaney, synom iego Jakóbowi, Józefowi i Janowi Salmonowiczom w roku 1704. Marca 4. wydany, a 1829. Augusta 9. do akt Sądu Grodzkiego pow. Brasławskiego podana. Z tych czterech braci Jozef Janowicz Salmonowicz wydał na świat synow czterech:

Franciszka, Ignacego, Dominika i Piotra, którzy ponim odziedziczyli prawem naturalnego spadku nieraz rzeczoną majątność, iak to dowiodły następane tranzakta: 1°) Prawo wieczysto przedażne w roku 1747. Augusta 14. dnia wydane, tegoż roku 8bra 7. w sposob przenosu w Sądzie Grodzkim pttu Brasławskiego aktykowane, przez które Ignacy Józefowicz Salmonowicz część swoją w majątności Achrymowiczach tak spadłą na niego po oycu Józefie z głowy dziada Jana, iako też część iey nabytą przez się od brata rodzonego Franciszka Salmonowicza wyprzedal bratu rodzonemu Dominikowi i żonie iego Bogumile z Bystramow Salmonowiczom Chor. JMsci. 2°) Takież prawo wieczysto przedaz od Piotra Salmonowicza w roku 1748. Marca 6. dattne tegoż roku i Miesiąca 7. dnia w Grodzie Brasławskim przyznane, przez które podobnież iak i brat iego Ignacy część swoją majątności Achremowicz po oycu Józefie na iego spadłą bratu Dominikowi Salmonowiczowi Chor. Jego Królewskiej Mości wyprzedal. – Tym sposobem Dominik Józefowicz Salmonowicz tak drogą sukcesyi po oycu Józefie, iakoteż znabycia od braci Ignacego i Piotra stawszy się sam ieden dziedzicem całej oyczystey majątności Niebiernicy alias Achremowszczyzny, oną w późniejszym czasie wybył Augustynowi z Elkon i Konstancyi z Platerow Hylzenom Kasztelanom Inflandzkim, Starostom Brasławskim, cosię dało widzieć z prawa iego wieczysto przedażnego w r. 1748. Marca 14. wydanego, tegoż roku i miesiąca 29. w Magdeburzy Dziśnienkiej przyznanego, i 1749. Maia 2. do akt Trybunału Głownego W^o Xttwa Litewskiego przeniesionego. – Po wyprzedaniu oyczystey majątności tenże Dominik Jozefowicz Salmonowicz za prawem wieczysto przedażnem od Alexandra i Eleonory z Rudnickich Czapińskich Mał. w roku 1753. Apryla

str. 4

Apryla 17. sobie i żonie iego wydanym, i w tymże roku Julij 9. dnia w Grodzie Brasławskim przyznanym nabył majątność Podziśnie zwaną z wsiami Niewierańce i Czeszulańce w Powiecie Brasławskim leżącą, poświadczyło też prawo w urzędowym ekstrakcie złożone, a że był zaszczycony urzędem Strukczaszego pow. Brasławskiego, to naydostateczniej przekonał złożony w oryginale przywilej Króla Polskiego Stanisława Augusta dany iemu na ten urząd w roku 1767. Julij 17. dnia. – Z pomienionych czterech synow Józefa: pierwszy Franciszek przeniosł się na Białoruś, i iakie po nim zostało potomstwo wywodzącym się niewiadomo. – Ignacy zszedł bezpotomnie. – Dominik Jozefowicz Salmonowicz Strukczaszy pow. Brasławsk. z pomienioną małżonką swoją Bogumiłą z Bystramow Salmonowiczową wydał na świat syna Jana, który dobra Podziśnie po nim odziedziczył, iak otem przeświadczyły: 1°) Ekscerpt dekretu oczewistego Sądu Grodzkiego Pttu Brasławskiego w r. 1769. Marca 16. formowanego w sprawie Dominika Strukczaszego Brasławskiego oycy, i Jana Kom. Brasławskiego syna Salmonowiczow z Michałem Wawrzeckim Woyskowiczem Brasławskim o granice wsi Niewierańców do majątności Salmonowiczów Podziśnie należącey. 2°) Roku 1773. 7bra 4. dattny, tegoż roku i m-ca 27. dnia przyznany dokument ugodliwy między tymiż, Dominikiem i synem iego Janem Salmonowiczami, a Michałem Wawrzeckim umarżający proceder wiedziony w Grodzie Brasławskim o przyległe sobie grunta. – Następnie Jan Dominikowicz Salmonowicz iako Obywatel poświęcając się publiczney usłudze był wybrany na elekcyach Szlacheckich 1805 roku na urząd vice Marszałka pow. Brasławskiego, iak to udowodnił wypis z Dyaryusza czynności seymikowych odbytych dnia 29. 7bra tegoż roku, z akt Ziemskich Brasławskich urzędownie wydany. – Tenże Jan Dominikowicz Salmonowicz że zostawił po sobie synów trzech: nieżyjącego iuż Kazimierza, proszącego Wincentego, i Jerzego teraz wywodzących się. O tem upewniły następane dowody: 1°) Swiadectwo X. Kazimierza Zabłockiego proboszcza Widzkiego r. 1819. 9bra 29. № 4. Jerzemu i Wincentemu synom Jana Salmonowiczom, o zginieniu w czasie byłey w Kraiu rewolucji metryk ich chrzestnych wydane. 2°) Excerpt rezolucyi z Protokołu Sledztwien

str. 5

Sledztwiennego Sądu Ziemskiego pttu Brasławskiego w roku 1810. Julij 12. dnia nastaly, przez którą tenże Sąd Ziemski po dopełnionem wskutek zalecenia Urzędu Gubernskiego Wileńskiego wysledzenia uznał za ważny dokument donacyiny od Jana Salmonowicza na majątność Podziśnie w 1809. Marca 20. d. dwom synom iego Wincentemu i Jerzemu Salmonowiczom wydany, mocą którego trzeci syn iego Kazimierz Salmonowicz, z powodu iż schedę iemu należną iuż wybrał od uczestnictwa w Sukcesyi tego majątku usunięty został. – Że proszący ma wywodzącego się razem syna trzymiennego Zygmunta-Jana-Wincentego przekonywa metryka chrzestna iego pod r. 1828 Października 14. przy Kościele Parafialnym Lidzkim [oczywisty błąd sporządzającego Wypis – w. być: Widzkim] zapisana, w urzędowym ekstrakcie przez Konsystorz Rzymsko-Katolicki Wileński w dniu 19. Marca 1829 r. za № 61. o legalności poświadczoney złożono. Na koniec że tak zeszyły oyciec proszącego Jan Salmonowicz, iako też proszący z braćmi nieżyjącym iuż Kazimierzem i wywodzącym się Jerzym w czasie rewizyi 1795. roku zapisanymi byli przy dziedzicznym majątku Podziśnie w rzędzie Szlachty, dowiodło to swiadectwo z Izby Skarbowej Wileńskiej w roku terazniejszym 1829. 7bra 13. № 7795. wydane. A że zeszyły oyciec proszącego dwókrrotnie w czasie elekcyi 1805. i 1809. na vice Marszałka Powiatu Brasławskiego – Brat proszącego Jerzy w czasie elekcyi 1809. 1811. i 1814. na Sędziego

Granicznego, w Roku 1817. i 1820. na Sędziego Ziemskiego, a 1826. znowu na Sędziego Granicznego, oraz proszący dwukrotnie w r. 1811. 1814. na Pisarza Grodzkiego, w 1817. i 1820. na Sędziego Ziemskiego, a 1826 znowu na Sędziego Granicznego tegoż Powiatu Brasławskiego byli obranymi, – i że majątność Podziśnie dotąd iest w ich possessyi zapewniło świadectwo Marszałka pttu Brasławskiego w roku terazniejszym 1829. Sierpnia 20. za № 459. wydane. – Zwracając się do czwartego syna Józefa a brata Dominika, Ignacego i Franciszka Salmonowiczow, Piotra Józefowicza Salmonowicza, ten po wybyciu iak się wyżej rzekło części swoiey majątności oyczystey Niebiernicy czyli Achremowcow bratu Dominikowi, nabył za prawem wieczysto kupnym od Antoniego i Emilij z Swirskich Mirskich Horodniczych Brasławskich dobra Smulkie i Giadzie zwane w Powiecie wówczas Brasławskim, a dziś Dziesieńskim leżące, iak to udowodniło toż prawo od pomienionych Mirskich w 1756. Apryla 29. iemu wydane, a 1757. 7bra 2. w Trybunale Głównym W^o Xtwa Litt. przyznane, a że spłodził synow trzech: Tadeusza, Michała i Kazimierza Salmonowiczow o tem

str. 6

o tem upewnił testament iego w roku 1776. Augusta 23. sporządzony, a 1777. Xbra 20. w Ziemstwie Brasławskim aktykowany, przez który pomieniony majątek Smulki i Giadzie tymże synom swoim zapisanie. – Z nich Michał zszedł bezpotomnie; z Kazimierza potomstwo z powodu zamieszkania na Białorusi i niezłożenia dowodow proszący opuścił. – A najstarszy Tadeusz Piotrowicz Salmonowicz Rotmistrz pttu Brasławskiego podług świadectwa przez Chorążego tegoż Powiatu Tomasza Skrzetuskiego w roku 1778. Junij 1. wydanego, zostawił po sobie teraz wywodzących się synow dwóch: Ignacego i Waleryana Salmonowiczow iak o tem przekonały: 1°) Testament iego w roku 1817 Marca 1. sporządzony, z addyamentem w tymże roku 7bra 12. uczynionym, a 1818. 7bra 18. w Ziemstwie Powiatu Dziesieńskiego aktykowany, przez który tak fundusz summowny iako też majątek Salki po oycu Piotrze Salmonowiczu pozostały do rownego działu zapisał, – 2°) Intromisya skutkiem tego testamentu i dokumentu dzielnego między Ignacym i Waleryanem Tadeuszowiczami sukcesorami zawartego, po zrzeczeniu się przez Ignacego swoiey części na imie Waleryana Salmonowicza do teyże majątności Salki w roku 1818. 7bra 10. d. czyniona, a tegoż roku i Miesiāca 18. d. w Ziemstwie Dziesieńskim zaznana. – Naostatek że ciż wywodzących się Ignacy i Waleryan Salmonowiczowie w czasie rewizyi 1795. roku przy majątku dziedzicznym Salkach razem z zeszłym oycem swoim Tadeuszem Salmonowiczem Rotmistrzem pow. Brasławskiego byli pokazani iako Szlachta, poświadczyla o tem kopija Skaski Szlacheckiey przez tegoż Tadeusza Salmonowicza podaney, z Sądu Niższego Ziemskiego Dziesieńskiego za należytem poswiadczeniem przy wicisnieniu Skarbowey pieczęci w dniu 12. terazniejszego Miesiāca i roku za № 7285 wydana. Na fundamencie przeto takowych zaprodukowanych dowodow rodowitość starożytną Szlachecką familij Urodzonych Salmonowiczow probujących, My, zastępca Marszałka Gubernskiego i Deputaci Powiatowi stosownie do przepisow w Dyplomie pod r. 1785. Naylaskawiey Szlachcie nadanym wyrażonych, niemniey też pilnując się prawideł w Ukazach z Rządzącego Senatu Rządowi Gubernskiemu Litewskiemu przesłanych familiją Urodzonych, a mianowicie wywodzących się iakoto: Jerzego byłego Prezydenta Grodzkiego Brasławskiego, i Wincentego Byłego Sędziego Ziemskiego Brasławskiego, z Synem Zygmuntem=Janem=Wincentym

str. 7

Wincentym trzymiennym, synow Jana, a wnukow Dominika z possessyi dziedzicney Podziśnie w Powiecie Brasławski położoney, oraz Ignacego i Waleryana synow Tadeusza, wnukow Piotra z possessyi dziedzicney Salek w Gubernij Minskiej, a wszystkich Prawnukow Józefa Janowicza Salmonowiczow za rodowitą i starożytną szlachtę Polską uznaiemy, ogłaszamy, i onnych na mocy ukazu 1801. Maia 5. dnia nastalego do Księgi Szlachty Gubernij Litewsko-Wilenskiej klasy pierwszey zapisuiemy. – Działo się na Sessyi Deputacyi Generalney Wywodowey Szlacheckiey Gubernij Litewsko-Wilenskiej w Wilnie. – Takowy wypis w skutek podaney przez Urngo Józefa Mirskiego Dozórcey Honorowego Szkół pow. Brasławskiego prosby, i nastaley na oną w dniu 28. Maia 1832. rezolucyi wydaiesię za należytem podpisem przy wycisnieniu Szlacheckiey pieczęci Urodzonemu Waleryanowi synowi Tadeusza Salmonowiczowi dla okazania przy wyborach Dworianskich Maia 28. dnia 1832. roku.

Dworu Jego Cesarskiej

Mości Kamerher i Kawaler

[nieczytelny] *Zabiello* (?)

Szlachecki Wilenski Deputat

Cezary Sawicki

Dworianski Deputat

Józef Szymgaillo (?)

Dworzanski Wywodowy Deputat

Symplicyusz Grdzowicz (?)

№ 4405

Roku 1832. Miesiąca Junij 22. Dnia stosownie do prosby Obywatela Minskiej Gubernij Dżysnieńskiego powiatu, Waleryana syna Tadeusza Salmonowicza i nastalej na oney Rezolucyi Dekret takowy Wnch Salmonowiczow do Ksiąg Szlacheckich Minskiej Gubernij wprowadzonym został –

o czym Kancelarya Deputacyi Wywodowey Gubernij Minskiej zaswiadcza –
Sekretarz Radca Honorowny i Kawaler
= Jerzy Kobylinski

Archiwista Radca Honorowy *Michał Dunaiewski*

pieczęć, papier na laku czerwonym; czytelne słowa: [ros.]
..... Minskoj Guberni

tlumaczenie:

pieczęć, nieczytelna Dnia 29 listopada 1832 r. tłumaczenie powyższych ustaleń zostało zapisane do księgi rodowej nr 87 w Dżysieńskim Sądzie Powiatowym, co tenże Sąd niniejszym uwiarygadnia poprzez przyłożenie urzędowej pieczęci i podpisanie

Prezes sądu (?) (–) *podpis nieczytelny*

Pieczęć Imperatorskiego
Dżysieńskiego Sądu
Powiatowego

pieczęć, tusz czarny; słabo czytelna

Sekretarz (–) *podpis nieczytelny*

Wprowadający [do akt] (–) *podpis nieczytelny*

Stanisław Jasiński, marszałek szlachty powiatu wileńskiego w latach 1826-1830, komandor Krzyża Maltańskiego; właściciel Werek k. Wilna (kupionych ok. 1800 r. od hr. Wincentego Potockiego); zmarł ok. 1860 r.

Order S. Jana Jerozolimskiego – przyznawany za czasów cara Pawła I. Był krzyż komandorski i kawalerski.

Kazimierz Walentynowicz, marszałek szlachty gubernialny wileński w latach 1827-1834

Stanisław Szumski, marszałek szlachty powiatu wileńskiego w latach 1830-1834, następca Stanisława Jasińskiego